

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERADT NYASTE
SÖNDAGSMAGASIN.

(No 41. Utkommer hvarje Söndag. Götheborg den 8 October 1854. Pris för år: 6 R:dr 32 sk. B:co. (VIII årgången)

Baldomero Espartero.

Baldomero Espartero.

Det gifves bland vår tids statsmän knappt en, som i storhet och ädelsinhet kan ställas vid sidan af Espartero. Hvad mänskligt det än kan finnas hos f. d. "regenten," så gifves intet förträffligare bevis på hans förtjenst och värde, än att Spanien, som sedan det under elfva års tid förvisat

honom och tycktes hafva glömt honom, nu plötsligen helsar honom enstämmigt som sin räddare från samvetstvång och en ärelös Camarilla- och kjortelsregering, som blott sällan torde haft sin like på någon civiliserad, "kristlig" tron.

Denne folkets man förtjenar just i ett ögonblick, då det rest sig till försvar af sina heligaste rättigheter och den allmänna mo-

ralen, en närmare uppmärksamhet. Vi gifva därför jemte hans välträfade porträtt härmed en skiss öfver hans lefnad.

Espartero föddes 1792 i Granatula, en by i provinsen la Mancha, Don Quixotes födelseort. Han var nionde och yngsta barnet till timmermannen, toffel- och kärmakaren, äfven budbäraren och factotum i Granatula: Antonio Espartero. Baldomero

"det nionde," var för svag till det tunga arbete, hvarmed fadren förtjente sitt bröd jemte olivoljan dertill, och skulle därför blifva prest. En hans broder, kaplan i en närliggande by, öfvertog hans första bildning. Underrättelsen, att Napoleon hade gjort ett infall i Spanien, dref äfven honom af patriotism från sina andlige böcker. Han anslöt sig till en korps frivillige, som uteslutande bildades af andlige och blef kallad den "heliga bataljonen," och lär utmärkte sig snart den sextonårige fosterlandsförsvararen så mycket, att han först befordrades till ett ordentligt regimente och sedan till militärskolan i Leon.

Tvenne år senare finna vi honom som underlöjtnant vid ingenjörkorpsen framför Cadix och 1814 vid ett liniregimente i Valladolid. Efter Napoleons fall utbröto stridigheter emellan moderlandet och de sydamerikanska kolonierna, i synnerhet i Chili. General Murillo, som skulle göra en expedition ditöfver, bekom kort före sitt uppbrott ett besök af en stilla, allvarsam, svärmodig underlöjtnant, som utbad sig få deltaga i Chili-tåget. Murillo blef genast så intagen för honom, att han upphöjde honom till sin privat-sekreter och kapten. Derborta (i Peru), bragte han det snart till infanteri-major. Mer än åtta år stridde han derborta som en äkta svärdets hjälte och skördade icke blott den vanliga militäriska äran, utan äfven den af en dugtig, hederlig karakter. Han blef fem eller sex gånger sårad och alltid åter funnen beredvillig till ledningen af de farligaste företag emot insurgenterna. Dock hade denna tapperhet i och för sig intet vidare moraliskt värde, allidenstund striden blott gälde att kufva folket i Chili, Peru och Bolivia, alltså sanna antipoder af Spaniens folk, och åter få det under spanska kronan. Efter insurgentgeneralen Sucre's seger 1824, måste modren Spanien genom kapitulationen i Ayacucho frigifva sin sydamerikanska dotter. Espartero vände med Narvaez, Maroto, Valez, Rodil, Alaix och den genom sin Cuba-martyrdom berömda blefne Lopez tillbaka till Spanien. Regeringen utmärkte honom, men äfven folket, nemligen genom öknamnet "Ayacucho." De hjeltar, som hade förlorat Sydamerika, måste öfverhufvud taget hålla tillgodo med mycken skymf och smädelse, så att de förbund sig till en särskild vänskapsförening, för att gemensamt utvärda och biså hvar

andra. I spanska kriget funnos flere af desse "vänner" till och med emot hvarandra, utan att det fordnade förbundet glömdes. Denna vänskap kom Espartero väl tillgodo i striden mot Maroto, då han slöt konventionen i Bergara. Senare fann Espartero en militärisk anställning i Logrono, som också i den nuvarande insurrektionen spelar en rol. Här utvecklade sig hans begge förnämsta egendomligheter, tröghet och liknöjdhet efter ansträngande verksamhet, samt spelpassion. Den senare med den egendomligheten bredvid, att han nästan alltid vinner. I sydamerikanska kriget hade herrarne också mera spelat än kämpat, och om Espartero hette det, att han derigenom hade tillagnat sig en betydlig förmögenhet. I Logrono förälskade han sig i en rik köpmans vackra dotter, signorita Jacintha Santa Cruz, men fadren ville icke hafva något att göra med "spelaren." Dock bragte Espartero det så långt, att han fick honom till att spela om sin dotter, och — vann efter vanligheten, så att fadren måste säga ja, för att afbörd sig sin "hedersskuld." Som nygift man skickades han till ön Majorca, hvarest han stannade till Ferdinand VII:s död. I det derpå följande inbördeskriget ställdes han som general-capiten öfver provinsen Biscaya i spetsen för Christinos. Som sådan var han emot Zumala Carreguy (1835) mycket olycklig, allidenstund han förlorade trenne slagningar. Efter Cordovas tillbakaträdande (1836) öfvertog han generalkommandot öfver hela Christino armén, blef senare vice konung af Navarra och chef öfver de baskiska provinserna; efter segern vid Luchana grefve af samma namn, deputerad i Cortes och försvarare af den af honom besvurna konstitutionen af 1837, hvilken han visserligen af hat till Calatrava-ministären halp att störrta. Mot upproriska soldater i sin armé visade han det öfverdädigaste mod, allidenstund han personligen ryckte hufvudmännen för tillställningen ut ur hopen, och lät derefter nedskjuta dem. Sedan han 1838, den 27 April, hade slagit Carlistgeneralen Negri vid Burgos, 15,000 Carlistar vid Penacerrada och tillfaktat sig seger på seger, lyckades honom den största handlingen. Den 30 Augusti 1838 gick han helt och hållet ensam fram till sin dåvarande fiende (för detta Ayacucho-kamrat) Maroto, och ropade: "Viljen I allsamman lefva som tappra Spanjorer under en fana,

så gån och omfamnen mina soldater, liksom jag nu omfamnar er general!" — Allmän entusiasm, allmän omfamning — slut på inbördeskriget. Ett ytterligare bevis för, att hjertats ädla handlingar äro mäktigare, än våldets största jeltedater.

Efter denna dramatiska förbrödringsakt återstod ännu att underkufva resten af Don Carlos' armé. Espartero dref honom den 14 September in på franska gebitet, och sedan han äfven i början af följande året hade besegrat Cabrerars trupper i Arragonien, blef det äntligen slut på det förfärliga inbördeskriget och fredens återvändande blef ett historiskt factum. Häruti ligger den egentliga källan till Esparteros höga, nationela popularitet. Han var framskridandets, den borgerliga och konstitutionela frihetens hjälte mot den absolutistiska principen och inbördeskriget, frihetsfursten, den sanne fosterlandsräddaren.

Härmed slutade hans rent militäriska bana. Han började nu slasmanens för att också verkligen införa det i lifvet, som han med svärdet hade frambragt genom segern. Hvarken Christina, drottningen, eller hennes minister visade stor lust att respektera konstitutionen af 1837. Således tvang han t. ex. Narvaez att träda ut ur ministären och hans factotum Linage till general, om hvilken hans fiender sade, att det egentligen var han, Linage, som var själen uti alla hans förtjenster. Framförallt gällde det att kufva Christinas och hennes ministers franska centralisationsbegär. Espartero var för den engelska friheten, hvilken hufvudsakligen består uti enskilda städers och kommuners sjelfförvaltning. Drottningen uppsökte Espartero i Barcelona, för att af honom utbedja sig hans understöd till ett försök att upphäfva konstitutionen; han vägrade ständaktigt och bad slutligen om sitt afsked, men som icke blef beviljadt. Barcelona, efter Madrid den lifligaste och intelligentaste stad, råkade i stor jäsning, som tycktes vilja uppvexa till en insurrektion. Bildandet af en ny minister återstälde någorlunda lugnet, men i September 1840 var nästan hela landet rebelliskt, därför att drottningen hårdnackadt ifrade för sina centralisationsplaner. Espartero, kommenderad att marschera emot rebellerna, vägrade. Drottningen, hittills trotsig och tyrannisk, blef nu feg och gjorde — rebellen Espartero

till förste minister med oinskränkt magt. Den 3 Oktober bildade hon sin nya ministär. Dennes liberala program förkastades af drottningen. Vid detta tillfälle utropade hon i vrede: "Jag har gifvit er allt, Espartero! Jag har uppböjt er till grefve af Luchana, till grefve af Morilla, till hertig af Victoria, till grand af Spanien; men det har icke lyckats mig att göra er till kavaljer!"

Knappt hade folket fått veta denna scen, innan det visade honom öfverallt, dit han kom, de mest glänsande demonstrationer, i synnerhet i Valencia, likasom också redan i September 1840, då han i egenskap af ny premierminister tågade in i Madrid der han emottogs med lika stort jubel, som nu nyligen 14 år senare. Christina, för stolt att gifva efter, abdikerade verkligen och begaf sig till Frankrike.

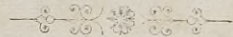
Den 8 Maj 1841 valdes Espartero, den fattige timmermannsonen till Spaniens enda regent, visserligen på långt när enstämmigt, hvilket icke heller vore att vänta i ett dylikt af partier sönderlitit land. Under dessa förhållanden var hans på en gång absoluta och tillika konstitutionellt inskränkta ställning midt emot de våldsamma partierna, utomordentligt svår; dock utvecklade han under detta sitt regentskap likaså mycken parlamentarisk moderation som energi mot partiuppresningar. Alla sammansvärjningar, såväl republikanska som absolutistiska (t. ex. en af de första hjeltarne i nuvarande revolution, O' Donnell's till förmån för — Christina!), alla angrepp utifrån kufvade han med soldatisk, diktatorisk stränghet och lätredan i Oktober 1841 skjuta anföraren (Diego Leon Concha) för en sammansvärjning, som gick ut på bortröfvandet af Christinas unga dotter (den nuvarande drottningen Isabella). Men för Spanien, så som det var och rimligtvis ännu är, var det föröfrigt mer ett fel än en dygd, att Espartero ville vara mera en Washington än en Cromwell. Ut i sin ministär fann han dåliga vänner för sin i engelsk riktning municipala administration. Sedan han i November 1841 hade kufvat en republikansk insurrektion i Barcelona, höll han den 30. de åter ett triumftåg igenom Madrids gator. Ett utbrott följande året af samma slag i samma stad var hans fall icke därför att republikanerna segrade, utan därför att de förenade sig med de

absolutistiska Christinos emot honom, och han kände sig för svag emot denna förening. Sålunda beviljade han den 9 Maj 1843 en allmän amnesti Hans fiender ville nu tvinga honom att enlediga framskridandets och konstitutionens män. Detta var förmycket begärdt. Han afskedade sin ministär och upplöste Cortes (den 26 Maj). Tillika utspriddes det rykte, att Espartero med England ville afsluta ett för Spanien ofördelaktigt handelsfördrag. Hans olika fiender göto olja i elden, och sålunda uppladdrade snart en allmän resning i Catalonien, Arragonien, Andalusien och Galicien emot fredsfursten, landets räddare och folkets man. Den 13 Juni förklarade en revolutionär junta från Barcellona prinsessan Isabella för myndig och drottning samt Esparteros störtande. En provisorisk regering under Lopez, Caballero och Serrano gaf honom benämningen af "landets högförrådare" och beröfvade honom alla hans andra titlar och hela hans egendom. Narvaez, alltid hans principmässige motståndare, marscherade i spetsen för insurgenterna emot Madrid, der allt igenom korruption och penningar var beredt, och der Narvaez därför den 22 Juli 1843 fann den bästa mottagning, under det att Espartero, hjelten uti så många triumftåg och folkdemonstrationer, skyndsamt flydde från Cadix till Lissabon och derifrån till England. Här mottogs han den 19 Augusti nästan likaså jublande som senare Kossuth.

Espartero är afgjordt engelskt sinnad i sin politik, emedan den erbjuder det mest utbildade för det sunda elementet för allrihet och det fria samfundsskicket. Hans politik, att bringa Spanjorerna derhän att fördraga friheten, hade misslyckats. Om de nu äro "mogne," kommer först framtiden att visa.

Efter att Espartero ända till 1847 lefvat stilla i England, hvarest han kvarlemnade många förbindelser och vänner, begaf han sig till följe af ett slags amnesti för sin frisinhet, åter till Spanien, hvarest han i Logrono, stället för hans kärlek och giftermål, i all stillhet framlefde sin tid, tills den nya revolutionen åter kallade honom, högförrådaren, till landets räddare och förde honom i den mest glänsande triumf igenom Madrids Alcalá-port till spanska lifvets höjdpunkt. — Espartero har nästan det omöjliga att uträtta, för att bland republikanska och absolutistiska partier, mo-

derate och exalterade, ranglystne generaler, lycksökare och upprorsmakare upprätthålla en thron, som så djupt blifvit skakad just igenom deras förvållan som hade mesta intresset af att vidmagthålla densamma.

Halfön Krim med fästningen Sebastopol.

Taurien, den cimmeriska halfön eller halfön Krim utgör — i förening med Nogaiska steppen, hvarmed den står i förbindelse genom näset vid Perekop, hvilket på venstra sidan begränsas af en bugt utaf Svarta hafvet och på den östra af en bugt utaf Asofska sjön — det europeiska Rysslands sydligaste höfdingedöme. Näset vid Perekop, hvilket emellan dessa tvenne hafsbugter sträcker sig nära en svensk mil i längden, är från äldre tider befastadt med en 25 fot djup graf, som löper tvärs öfver den och invändigt är stensatt med quadersten, samt med en längs kanten af grafven uppkastad jordvall. Halföns norra del består af en ödlig, till en del sandig stepp, hvar emot den södra delen är ett behagligt, romantiskt högland, som får sin egendommiga prägel af en bergskedja, som sträcker sig derigenom och som synes vara en fortsättning af de kaukasiska bergen, från hvilka den skiljes endast af sundet vid Jenikale, hvilket förenar Svarta hafvet med Asofska sjön och i närheten af hvilket den asiatiska staden och fästningen Anapa är belägen. Denna bergskedja löper igenom landtungan Kertsch längs hafs-kusten från nordost till sydvest ända till Sebastopol, hvarest den slutar i landtuden Merdwinnow, hvilken är försedd med en fyrbåk. På denna sin väg springer bergskedjan förnämligast på 3 ställen ut i Svarta hafvet och bildar derigenom landtuddarne Aya-Burun, Aya-Dagh och Tharhtasch. Ungefär midt på bergskedjan reser sig en spets Tschadurdagh (Fältberget), hvilken når en höjd af 4730 fot öfver hafsytan. Mot norr sänker sig bergskedjan i en jemn sluttning, tills den förlorar sig i den stora steppen; mot söder deremot närmar den sig terrassformigt och esomoftast med branta klippväggar Svarta hafvets stränder. Den smala kuststräckan emellan bergen och hafvet, som är skyddad emot de skarpa nordanvindarne, men öppen för de milda fläktarne från södern och bevatt-

Sevastopol.

1. Ruiner af Chersones.
2. Kyrkan St. Vladimir.
3. Quarantän-hamn.
4. Lasarett.
5. Quarantän-fort m. 60 kan.
6. Fort Alexander m. 90 kan.
7. Batteriet Sebastopol m. 50 kan.

8. Fort Nicolas med 200 kanoner i 3 rader.
9. Fort Paul m. 84 kan.
10. Boiningar för docks-arbetarne.
11. Reparations-docks.
12. Ho-pital.
13. Magasiner.
14. Södra hamnen, blott för mindre ryska fartyg.
 $\frac{1}{11}$ mil bred och $\frac{3}{8}$ mil lång.

15. Staden Sebastopol.
16. Artilleri-bugt.
17. Tyghus.
18. Kaserner.
19. Sebastopols fort och fort m. 80 kan., stadens enda försäkrade landsidan.

20. Vattenledning.
21. Igenom klippan huggen tunnel, 800 fot lång.
22. Köhalarbugten.
23. Sebastopols inre hamn, ankarplats för de ryska krigsskeppen.
24. Fyrbåken Inkerman.
25. Armé- och skepps-bagerier.

26. Batterier.
27. Signalpost.
28. Fort Constantin med 440 kan.
29. Fort Catharina med 420 kan. i 3 rader.
30. Batterie med 30 kan.
- 31 "Fury" (eng. ångbåt) och "Fury" (rysk skonert).
32. Svarta noden.

nad af de från bergen nedströmmande bäckarne, erbjuder en rik och sydlänsk vegetation och frambringar, liksom i ett drifhus, de kostligaste frukter. Valnötter, mullbär, persikor, aprikoser och andra sydfruktar nå här en ovanlig grad af fullkomlighet, och kastanie- och olivelundarne skänka så väl här som i bergsdalarna skugga åt vandraren. Vända vi oss från dessa fruktbara dalar till landet norr om bergskedjan, mötes ögat af en helt annan anblick. Omätliga och ofrukthara stepper, hvilkas jordmån är torr, mager, saltaktig, betäckt dels med ett kalkblandadt jordlager, lemningar af sjödjur, dels med flygsand, sträcka sig emot nordvest, omvexlande med herrliga ängar. Den vilda, lågt vexande timian uppfyller här luften med sin vällukt, och de brokiga tulipanerne, blandade med violetta och gula svärdslijor, färga ögat med sin färgprakt. Större och mindre floder, såsom Salgir, Alwa, Balbak och Katscha genomströmma halfön och utfalla dels i Svarta hafvet, dels i Asoffska sjön. Längs kusterna och i dalarna är klimatet sydländskt varmt och behagligt, men detta är icke händelsen med stepplandet, hvilket ligger öppet för nordanvindens hela häftighet; dock kan äfven här värmen stiga till 30° R.

Sådant är utseendet och beskaffenheten af det land, på hvars sydvästra spets en af ryska rikets och en af Europas starkaste fästningar är belägen. Sebastopol eller Sevastopol är en temligen ny stad, anlagd vid en bugt af svarta hafvet, hvilken bildar en af de vackraste, rymligaste och säkraste hamnar i världen och tjänar till station för hela ryska örlogsfloktan i nämnda haf. Sebastopol reser sig i form af en majestätisk amfiteater upp åt de sluttande bergen och sänker sin lägre del ned mot Svarta hafvets kuster, sedt från sjösidan påminner det genom sitt vackra citadell, sina förvånande fästningsverk och sin af krigs- och handelsfartyg hvimlande bugt om det väldiga trotsande Malta. Med undantag af hufvudgatorna och den präktiga trappa, som leder till käen, tillfredsställer dock staden vid närmare undersökning icke den förväntan, som anblicken på afstånd uppväckt; den består för det mesta af en massa obetydliga, öppna platser och hus af gaska simpelt byggnadssätt, hvilka ligga spridda på en yta af flera werst; blott här och der möter ögat en kyrka, en kasern eller en annan

offentlig byggnad, som kan fångsla uppmärksamheten, och då gatorna äro mycket breda, men icke stenlagda, förökes härigenom ytterligare det obehagliga intrycket. Oaktadt dessa brister såsom stad, är dock Sebastopol i militärt hänseende och såsom flottstation den viktigaste plats vid Svarta hafvet och måhända i hela ryska riket. Hufvudhamnen är så rymlig och ankarbottnen så förträfflig, att många nationers flottor här i säkerhet kunna afbida den starkaste storm. Vattnets djup är så betydligt, att man ser de största skepp ligga för ankar knappast på en kabellängds afstånd från stranden och tätt upp till de branta klippväggarne. Den stora allmänna bugten delar sig i 5 mindre, som i alla riktningar skära sig in i landet och alla, skyddade genom framspringande landtuddar, med lätthet låta sig försvara. Hvarje fördelaktig punkt har ock begagnats vid befästningen, hvartill ett stenbrott vid Inkerman lemnat ett förträffligt material, ett slags kalksten, hvars förnämsta beståndsdel är förstenade sjödjur och som har den egenskapen, att, änskönt den vid uthuggningen är mjuk som krita, blir den dock genom att någon tid utsätts för luftens åverkan förvandlad till en ovanligt fast och stenhård massa.

Den första af de omtalade mindre bugterna mot sydvest anvisas handelsfartyg till ankarplats och beskyddas af det yttersta fästet, Fort Alexander, med 160 kanoner. Tätt bakom denna hamn reser sig fästet "Nikolai" med sina hvita massor, en byggnad af så kolossala dimensioner, att man med skäl kan betrakta den som en hel fästning för sig: 240 eldgap sträcka genom detta fästes skottgluggar sina metallmunnar ut emot hafvet. Öster om staden skär sig en annan hafsarm temligen djupt in i landet och utgör ankarplats för de aftacklade örlogsfartygen; vintertiden samlar sig här hela Svarta hafvets flotta i den säkra bassängen, der den kan ligga lika så tryggt och lungt som vinfaten i en källare; inga vindstotar, inga bränningar förmå oroa den, och lika så bra försvarad synes den vara emot hvarje angrepp af en yttre fiende, såväl genom den framspringande sluttning, hvarpå staden är byggd, som genom fästena "Alexander", "Nicolai" och "Constantin" (160 kanoner) och genom talrika rundt omkring anlagda landbatterier. En fiendelig flotta måste därför först bringa alla dessa kolossala fästningsverk och redutter

till tystnad, innan den kan nå den ryska flottan, om det är dennas afsigt att undvika kampen och dölja sig i sitt säkra smyg-hål. En om möjligt ännu större säkerhet ligger i farvattnets beskaffenhet, hvilket vid inloppet till redden är så ytterst smalt, att två små krigsskepp jemte hvarandra knappast kunna löpa derigenom. Öster om örlogshamnen skjuter ett näs ut i bugten och skiljer derigenom flottans bassäng från dockorna. Dessa dockor, hvilka äro så storartade, att de uppväcka alla främlingars förvåning och häpnad, äro byggda efter en engelsmans, ingenjören John Huptons plan och under hans personliga tillsyn. De innehålla 3 stora rum för lineskepp, 2 andra för fregatter, och kunna genom kanaler och slussar sättas i förbindelse med eller afspärras från hafvet. För att kunna fylla dockorna med behöfligt vatten, har floden Tschernaja-ratschka med oerhördt besvär och enorm kostnad genom kanaler, tunnelar, aquedukter och pumpar, som drivas med ångmaskiner om 60 hästars kraft, blifvit en väg af 10 werst (cirka en svensk mil) inledd i dockorna. Denna del af planen skall, enligt hvad marskalk Marmont försäkrar, härröra från en fransk ingenjör, Raucoue.

Öster om dockorna skjuter åter en landtunga ut i bugten och på denna ser man kasernen, sjukhus och en stor aquedukt, som leder Tschernaja-ratschkas vatten öfver ett stort brädddjup ned i dockorna; bakom denna landtunga ligger dold den fjerde naturliga hamnen, som begagnas när mindre örlogsfartyg skola undergå reparation. På reddens norra sida befinner sig proviantmagazinen och på de der befintliga höjder resa sig 2:ne väldiga fyrar, hvilka tjena till märke vid den vanliga inseglingen i hamnen. Med Sebastopol står ett permanent befästadt läger i förbindelse, som är anlagd på en af de staden omgifvande höjder. Under vanliga förhållanden ligga der 3000 man, nu säkerligen en mycket större styrka. I sjelfva staden och fästningen utgöres besättningen vanligen af sjösoldater.

Icke allenast med hänseende till militära anläggningar hafva Ryssarne i Sebastopol utvecklat en förvånande verksamhet; äfven i andra riktningar måste deras arbeten ådraga sig uppmärksamhet. Man träffar således här ett med stor lyx utstyrt bibliotek, hvartill marmorstatyer med oerhörda omkostnader hitförts från Italien; man ser här flera vackra kyrkor och ett monument af

metall, upprest för den tappra Konarski, som med en korvett hjältemodigt och med framgång försvarade sig emot 2 turkiska linjeskepp; dock är det i synnerhet marin-lazarettarna, hvilas byggnadssätt och inrättning förtjena att uppmärksammas. Arbetena utföras af marinsoldater, militära förbrytare samt lejdtt manskap, och uppsyningsmännens piskor kunna nog rycka upp den late och sporra den utmattade.

Klimatet i Sebastopol är temligen osundt och af de 41,000 invånare som staden räknade 1844, lågo öfverhufvud taget ständigt 1300 på sjukhusen.

För att fullständiggöra ofvanstående beskrifning af Sebastopol och dess befästning och för att visa, att vestmakterna ej varit obelanta med de svårigheter, som måste öfvervinnas om ryska makten i Svarta Hafvet skall krossas, tillfogas en berättelse, som är upptagen i *Moniteur de la Flotte* och författad af en major Pouval, som i år uppehållit sig i Konstantinopel.

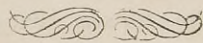
Sebastopol — heter det i denna berättelse — ligger i södra delen af halvön Krim på en utskjutande udde och tager sig ut som en förpost i närheten af den landtunga, hvilken af sjöfarande betraktas som hufvudkännetmärket för hamnen. Har man klarat denna af ref omgifna landtunga, så finner man sig 4 mil vester om Sebastopol, som på afstånd röjer sin tillvaro genom sina hvita klippor. På denna kust ligga 9 hamnar, hvaraf 3 i sjelfva Sebastopolbugten, alla öppna emot Norden. Ankarplatsen är omkring 3 mil lång och $\frac{2}{3}$ mil bred och bugtens hufvudriktning är från öster mot vester med en höjning mot söder. De genom utskjutande landtungor bildade bassängarna hafva tillräckligt djup för de största fartyg och de lodrätta klippvägarne förhindra icke tillgången. Hamnens försvar är kombineradt och sammanhängande i en sträcka af cirka $\frac{2}{3}$ mil, från det ställe nemligen der bojorna beteckna inloppet, och ända till ingången till tyghuset. På denna sträcka är hvarje framspringande punkt, så väl i söder som i norr, betäckt dels med landtbatterier, dels med 2 våningar höga, kasematterade fästen, hvilkas korseld bestryker inloppet till hamnen. Detta försvarssystem förstärkes ytterligare på norra sidan genom en stjernskans, anlagd på en af höjderna, hvarifrån hafvet beherrskas, på södra sidan genom ett betydligt verk, som dominerar staden, genom ett forskansadt läger, cirka en mil från sta-

den, och slutligen genom 4 befästade kaserner. När man närmar sig den kanal, som sträcker sig i en bredd af cirka 4 kabellängder emellan refven på norra och södra sidan, så stöter man på det första försvarverket, som består af ett fäste med en dubbel rad af landtbatterier, bestyckade med 50 grofva pjäser, och på det s. k. stora karantänsbatteriet med 54 kanoner. På toppen af den höjd, som mot vestra sidan bildar karantänsbugten, ligger stjernskansen, hvars bestämmelse är att komplettera försvaret emot södra sidan, och som presenterar 50 med kanoner försedda skottgluggar rakt emot inloppet till redan. Basen för detta försvar bildas af Fort Alexander, som består af framspringande torn af sten med 2 kasematterade batterier, och en front af liknande byggnadssätt. Framsidan af Fort Alexander är vackert och väl utfördt och verket har så till vida ett fruktansvärdt utseende. Bröstvärnnet är af omkring 6 fots tjocklek, men skottgluggarne i kasematterna äro så tränga, att det är en omöjlighet att sigta antingen till höger eller venster. Kasematterna tjena tillika till kaserner; emellan hvarje par kanoner finnes plats för tio man och i midten af hvarje batteri finnes en ugn för kulors glödande. Alla dessa fästen, vid hvilka kasematt-systemet med uteslutande af hvarje annan princip, tillämpats, äro med hänseende till byggnadssätt och omfång enstaka stående exempel i befästningskonsten; ty om än kasematter användas ofta, sker det dock sällan i så stor utsträckning. Batterierna lida därför af de brister, som äro nödvändiga följder af detta system i dess ensidiga utförande. Till dessa brister höra, att hvarje inträngande kula i förening med de söndersprängda stenstumparne verkar som ett kateschskott, och att artilleriet till följe af den i kasematterna samlade krutrök icke kan betjnas i längd; det är för att förekomma denna olägenhet, som skottgluggarne gjorts så små och det är likaledes af denna anledning, som låga fönster blifvit anbragta, hvarigenom likväl murarnes styrka försvarats. Fort Alexander är, liksom de andra fästena, spärradt i strupen med port och mur, hvilka dock lätt skole kunna sprängas, ty ingenting är gjort för att försäkra dessa verk emot ett angrepp från landsidan. Den som en amfiteater byggda staden beherrskar fästena, och en fiende, som är herre öfver de angränsande och kringliggande höjderna, är tillika herre öfver fästningsverken. Bakom Fort Alexander ligger Fort Nikolai med 192 eldgap. Detta är förstärkt

med 2 fästen, ett till höger och ett till venster, af hvilka det förra beherrskar inloppet och det andra bestryker hela kanalen ända från inloppet till tyghuset. Bakom detta verk ligger Paulsbatterierna med 80 kanoner, hvilka på östra sidan betäcka inloppet ända till tyghuset; på norra sidan, i närheten af telegrafan, följa efter hvarandra ett landtbatteri med 17, Fort Konstantin med 104, längre i öster en dubbel rad af kasematterade batterier med 90 och slutligen på en i sydlig riktning utskjutande udde 2 landtbatterier, hvardera med 34 kanoner, hvilkas eld på kort afstånd korsaelde från Paulsbatterierna.

Ehuru inseglingen på grund af hafvets djup — 8 å 10 fannar — icke erbjuder stora svårigheter, så fordrar dock det tränga farvattnet stor försigtighet, derest man är nödsakad att kryssa uppför detsamma.

Alla samtliga fästningsverken äro bestyckade med 800 kanoner af grof kaliber, hvilka alla äro riktade emot hafvet, hvaremot försvaret mot landsidan är försummadt. Stenbatterierna äro i flera hänseenden bristfälliga och har man blott tillräckligt artilleri, skall man kunna förlama deras verkan. Således — och härmed slutar författaren — visar sig Sebastopol väl en stark och betydlig fästning, men ingalunda, såsom Ryssarne skrutit, en ointaglig plats.

Charade.

No 6.

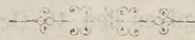
Med dina bristers mängd i minne,
Blif ej mitt **första**, ty den nåd,
som skänk's ett ödmjukt barnasinne,
förspilles genom öfverdåd.

När du mitt **andra** gör, så leta
ej efter menskans pris därför,
men låt din venstra hand ej veta
det goda, som den högra gör.

Blir det dig tungt mitt **tredje** göra
bland dem, som störa grymt din frid,
förtrötts ej! — Gud skall dig föra
dit du ej nås af hat och strid;

men vill du gästa fridens boning,
du, som mitt **fjerde** dock ej är
med all din dygd, så sök försoning
och låt af Gud dig födas här.

Med denna börd, i högsta mening,
mitt **hefas** namn du blifver värd,
och dör med Gud du i förening,
så blir din död en himmelsfärd.

Franska hjälptrupper i Orienten.

— — Mille Remerciments! — Mes respects a vos dames!

ANNONS.

Från C. Petersens Lithografiska Inrättning och Boktryckeri har utkommit N:o 8 af **Tidskrift för Trädgårdsskötsel**, innehållande: Olika stål i trädgårdanläggningar, med 2:ne grundplanar af engelska parker. — Urval af äldre och nyare köksväxter. — Nyaste törnrosvarieteter. — Arter och varieteter af släktet Tropaeolum.

Af denna Tidskrift utkommer ett nummer i hvarje månad, utgörande 8 tvåspaltiga sidor text och tvenne plancher i stor

oktav. Prenumeration för året är 2 R:dr 24 sk. B:ko, postförvaltarearvodet inberäknadt. Prenumeration kan ske hos förläggaren, Lithografen herr C. Petersen i Göteborg, samt hos alla bokhandlare och på alla postkontor i riket, hvarest profnummer äfven äro att bese.

I professor Archenii **Tidskrift för Landtmanna- och Kommunal-ekonomien** yttras följande omdöme öfver **Tidskrift för Trädgårdsskötsel**: — "Afhandlingarne äro väl skrifna och vittna om sakkännedom. Plancher

na visa huru blomstergrupper smakfullt kunna arrangeras jemte andra prydnader för blomster- och lustträdgårdar. Om tidskriften fortsättes som den börjats, kommer den att utöfva ett icke obetydligt inflytande på hortikulturens framsteg hos oss. I spetsen för redaktionen står en af våra skickligaste och mest nitiska hortikultörer. Vi säga härmed denna tidskrift välkommen, samt önska och hoppas, att den må erhålla rätt många prenumeranter."

Hyddan vid hafstranden.

(Forts. fr. N:o 40.)

Jag säger er ännu en gång, att hela händelsen äfven för mig är fatal; ynglingen gör mig lifvet hjertligen surt; men det är min ende, min ätts uppehållare, därför har jag sett mycket igenom fingrarne med honom. Jag vill hvar och ens rätt, må ni än se mig för sträng, hård och Gud vete allt hvad man utskriker om mig. Tag er i åkt, jag råder er nu för sista gången.”

Allt hvad friherren anförde förblef utan intryck på den gamle. Han aflade den upprepade försäkran, att blodfläckarne alldeles tillfälligt hade kommit på hans rock, kanske genom vidrörandet af den sårade, att han alls icke haft någon delaktighet i händelsen och att aldrig hafva gjort junkerna något för när. —

”Men för tusan, er dotter vill väl icke af skadefröjd bringa sin egen far i olycka och fängelse? Hon har sjelf erkänt det för min son och det säges uttryckligen, att blodet befans på er rock, innan min son bragtes i er stuga. Hvar är flickan? Hon heter ju Katharina?”

”Ja herre. Hon har på min befallning blifvit hemma. Hon ville med all magt med, och jag måste bruka hårda ord, innan jag fick henne till att lyda.”

”Nå, då vill jag låta hemta henne!” — Friherren gaf genest nödig befallning och fortfor derefter: ”Huru har det gått till, att er dotter i dag började med denna historia och berättade min son, att det den gången äfven måtte hafva händt er något? Sådant berättar man antingen alls icke, eller, om man är nog dum dertill, genast samma dag. Jag förstår ej er dotter.”

”Ja, herre,” svarade den gamle soldaten bedröfvad, ”det är just min olycka, hennes egen fader går det ej bättre än er, den främmande. Hvad har jag icke begagnat för öfvertalanden, för att förmå henne att ändra sig, men det half gunas till intet! Hon är helt annorlunda än andra flickor vid hennes år. Hon talar föga, går alltid i djupa tankar, finner intet nöje i dans och lek och ingen menniska kan riktigt taga reda på hvad som bor i hennes hjerta. Hon har dessutom i dag tillfogat mig en stor sorg och derjemte äfven en bra pojke. Hans nåd känner ju den unge målaren, jag har ju redan berättat er om honom och vet hvad han dugde till. Jag ville mer än gerna haft honom till mäg, och jag tör slå vad, att äfven Katharina är dödligt kär uti honom. Se, då jag athemtades af byfogden, låg hon på golfvat och ropade oupphörligt: Rudolf!

och grät så det var ett elände. Men då nu den nya sorgen kom, hörde hon genast upp att gråta, jag märkte, att hon skändes både för de främmande och mig; hon talade mycket förnuftigt med byfogden, mente, att det blott vore ett misstag, en elakhet af junkern — förlåt, hans nåd — och att det snart skulle visa sig, att jag vore oskyldig.”

Den gamle friherrens panna förmörkades allt mer och mer, med stora steg gick han fram och tillbaka i rummet och han kunde knappt vänta på den stund, då Katharina skulle tråda in. Då detta skedde, öfverflög han med sina lifliga ögon hennes gestalt och han tänkte inom sig, att han i hennes stånd aldrig hade sett en så fullkomlig kvinna. Han kände henne väl redan, men aldrig hade han skänkt henne så stor uppmärksamhet som nu, då han dertill föranleddes. — Han lät också efter några minuters öfverläggning kalla in sin son. — Det dröjde länge innan denne kom, han tycktes ej synnerligen böjd att konfronteras med bondpacket.

Detta sade han också sin fader med trotsiga ord, men hvarunder han icke vågade att se på Katharina. Den gamle friherren brusade upp: ”Pojke, jag råder dig att visa ett annat uppförande! Ännu är det icke bevisat, om du icke har baktalat oskyldige. Jag känner alltförväl dina lustar, och säger dig, att om du icke reder dig väl ur denna historia, så skall du få en minnesbete, som i årtal skall gifva dig nog att fundera på!”

”I deras närvaro säger du mig detta, far?”

”Just i deras närvaro! I flickans, som du har sprungit efter, och i gubbens, hvars barn du velat förföra. Blygs med dina högari-stokratiska böjelser, om du icke bär någon adel i själen. Att nedlåta sig så djupt, blott för att tillfredsställa sina vanvettiga passioner! Redan engång förut har jag knappt kunnat förlåta dig en dylik historia, den har den gången bringat en flickas hjerta att brista, alla menniskor förbannade mitt hus och mitt vapen, och du vill nu framkalla en dylik händelse? Räkna du derpå, att du är mitt enda barn? Fredrik Wilhelm I har velat lägga sin motsträfviga sons hufvud för sina fötter, och denne son blef Fredrik den store. Jag har icke det hopp att inlägga mig samma heder med dig, icke heller kan jag låta halshugga dig; men jag kan göra dig arflös, jaga dig ur mitt hus, som den sämste af mina tjänare!”

Casimir blef likblek, hans läppar darrade af raseri och blygsel, men han vågade icke

att svara sin fader något; han visste, att man icke vågade motsäga honom, när han var vred. Friherren vände sig till Katharina: ”När har du med min son talat om händelsen, när har du sagt honom, att du sett blodfläckar på din fars rock? Var det i dag eller förr?”

”Det är längesedan, hans nåd. Det skedde helt och hållet i godo och således upptogs det äfven af junkern. I dag talade vi blott med hvarandra på ondo, ty jag ville ej langre tala, att han öfverallt förföljde mig och talade om sin falska kärlek. Jag hade min fästman, och för hans skull borde skämet upphöra, och äfven för min fars skull, som förargade sig deröfver. Grannarne började också redan hviska derom; det var hög tid, att jag slutade dessa sammankomster.”

Men hvarför har du då egentligen haft sammankomster med min son? När du i dag tänker så förnuftigt, så borde du äfven förr hafva gjort det. Du talar nu om falsk kärlek; enligt min tanka bör du icke kunna tillvita min son något. Om din fästman har öfvergifvit dig, så finner jag det helt och hållet i sin ordning och bevisar blott, att han är en yngling, som har hjertat på rätta stället. Hvad skulle det blifvit för ett äktenskap, när han fortfarande skulle bevakat och med misstroende passat på dig? Emellan älskande och makar måste öppenhet vara rådande äfvensom den största sanning, tvedragt i huset bortjagar all lycka och frid. Du har nu fått plikta, och för öfrigt angår det mig icke; men veta ville jag dock gerna, hvarför du haft sammankomster med min son, när du icke velat skänka honom annat än ditt sällskap. Jag känner ungdomen för väl, att icke veta, att den dermed är ganska litet tjent. Har han kanske gifvit dig något, gjort dig betydliga skänker? Något skäl måste dock finnas.”

”Ett skäl finnes, hans nåd, men det nämner jag icke!”

”Då skall jag tvinga dig. Hvem tror väl du, flicka, du har framför dig? Jag råder dig i godo, att väl öfverlägga, innan du svarar. Jag frågar dig ännu en gång, hvad har förledt dig, att till den grad locka Casimir, att han bär sig åt som om han voro tokig och galen af kärlek? Du har att börja med, hvarken sagt ja eller nej till det han har pratat om sin kärlek och nu har du slutligen visat honom tillbaka och det på ett sätt, som är mycket påfallande. Du hör, att jag vet allt och är väl underrättad. Svara nu! Hvad har föranledt dig att med honom drifva ett sådant gyckel?”

”Det vet blott Gud och så skall det för-

blifva. Ni får ej veta något af mig, herr friherre!" — Hon lade likasom betydande sin hand på bröstet och höjde sin blick åt himmelen. —

"Flicka!" — Friherren gick emot henne med höjd arm. Hon såg stadigt och oförskräckt på honom; afväpnad lät han ovillkorligt armen falla. Mumlande likasom en förbannelse emellan tänderna gick han fram och tillbaka i rummet, kastande då och då en blick än på sin son, än på Katharina och hennes far.

Katharina tog ånyo ordet: "Jag vet ej så noga, om jag emot er son handlat falskt eller icke; i alla fall har dock han handlat falskare emot andra och mig. Hvad ville han mig? Åtminstone intet, som en ärlig flicka kunde medgifva. Han har blifvit tolig, ja, det är sant, ty han bar sig åt på det mest vilda och onaturliga sätt, då jag icke ville foga mig efter honom, han drifver det ännu längre i det han anklagar min far, som är oskyldig. Junkern är ingen bra herre, jag har icke felat emot honom. Om jag begått något fel, och jag börjar sedan denna morgon tro det, så är det blott emot målaren Rudolf, som jag burit i mitt hjerta och der jag alltid skall bära honom, huru det än går. Men att låta bortföra min far till Kolberg eller Stettin, det tillåter jag icke, det säger jag er, herr friherre. Låt tala med eder i godo. Hvarför har er son tigit så länge? Hvarför har han aldrig svarat på alla edra frågor? Härunder måtte vara något doldt. Börja blott undersökningen med er son, så skall det snart visa sig hvarest det orätta dolt sig. Det var icke beskedligt att draga fram en gammal historia, men låt honom nu äfven visa, att han är man för att utreda den. Men med min far skall han i alla fall icke göra början; jag skall höja min röst, att den skall hinna ända till kungen i Berlin. Far är en gammal man, en fattig fiskare, från hvilken man ej får bortstjåla en enda dag, lägg märke till det!"

Friherren blickade med ett halft öga på flickan, och vände sig till sin son, som stod vid fenstret och vände ryggen åt allasamman! "Se hitåt, öga mot öga!"

Casimir lydde, bitande på tänderna.

"Har du hört hvad flickan här sagt? Jag tycker, att hon icke har så helt och hållet orätt, och jag har åter varit en öm fader emot en illa uppfostrad pojke."

"Nu far!" utbröt junkern rasande, icke längre mäktig att tygla sig, "nu kan det vara nog. Jag tåler ej längre denna skymf. Jag är en likaså god ädling som du, och

om du drifver det längre, så kunde det hända, att äfven jag glömde mig."

Den gamla friherren darrade i hela kroppen, hans ögon framträngde ur sina hål, en marmorblekhet drog sig öfver hans ansigte; han sökte förgäfvat efter ord. — Han grep efter en stol, höll sig fast uti densamma och mumlade något för sig sjelf. Efter en stunds tystnad sade han helt och hållet lugn: "Jag vet, hvarthän du syftar; du såge gerna, att din gamle fader i förtid ginge åt den eviga hvilan. Jag har hvarken lust eller böjelse att villfara dig häruti. — Du kallar dig en ädling? Hvem har gjort dig dertill? Din förtjenst eller din födelse? Det skulle vara löjligt, om jag här ville inlåta mig i enskildheter, som icke skulle gagna till något. Du hvarken är eller har något annat, än hvad din far gifver dig och hvad han genom sina anor gifvit dig. — Jag vill låta undersökningen hafva sin fria gång, jag vill äfven intet göra, hörer du, intet, för att i närvarande fall hjälpa dig eller taga något steg till din förmån. Det må komma i dagen hvad som helst, i denna angelägenhet är jag icke din far. Vidare får du beqväma dig, att ännu i dag fara till Berlin. Der inställer du dig hos militär-kommissionen. Du blir soldat, gemen soldat i linien. Du har icke lärt något, och jag kan ej vänta, att du svingar dig upp till officer. Men subordination skall du lära under hela tre år; af hvilka jag till och med icke afsprutar en enda timma. Första året erhåller du icke en enda styfver från hemmet; de följande kommer det att bero af ditt uppförande, hvad du kan få. Resepanningar och hvad du behöfver till förtäring på vägen till Berlin vill jag gifva dig äfvensom ett bref till en min dervarande vän. Du aflemnar detta bref inom fyrtiatta timmar och gör, hvad jag befallt, eller, så sannt Gud i himmeln lefver och så sannt jag är en adelsman, du är från samma minut ej längre min son, utan förklarad arflös!"

Detta hade Casimir icke väntat. Såsom tillintetgjord stirrade han på sin far; men ur dennes drag talade det afsagda beslutet så afgörande, att han teg med hvarje invändning. Och, likasom skulle nu på en gång olyckan bryta lös öfver honom, öppnades dörren och en betjent inträdde i rummet med anmälan, att den svarta korsvärden begärde enträget att få tala med hans nåd.

Friherren befallde, att man skulle låta honom stiga in. "Hvad har ni att säga mig?" frågade han den inträdande. "Är det af nöden, att vi äro ensamma, eller kan det

ske här. Jag är för ögonblicket sysselsatt med dessa personer."

Korsvärden, sedan han djupt bugat sig, såg sig långsamt omkring i rummet och blinkade besynnerligt med de små grå ögonen, som längst dröjde på junkern. Huru under hostade han starkt och ihåligt, hvilket nog tydligt ådagalade hans sjuklighet. Slutligen sade han med dämpad och som det tycktes hesare stämma: "Förlåt mig, hans nåd, om jag ej fort nog — kan säga — hvad jag har — att framföra. Jag har — just nu — lemnat sjuksängen — mot doktors befällning."

Man hörde på honom, huru svårt han hade för att tala; orden afbrötos ofta af hostan. Friherren sköt fram en stol midt i rummet till honom och sade: "Sätt er!" —

Tackande antog korsvärden anbudet, hvar efter han fortfor: "För de närvarande — är det — jag har att säga — ingen hemlighet. — Ni kunna gerna — stanna kvar allasamman — det vill säga med — med hans nåds tillåtelse." —

"Godt och väl, korsvärd, men jag tycker, att ni skulle följt er doktors befällning och stannat kvar i er säng," svarade den gamle friherren; till hälften missnöjd och till hälften uppfylld med deltagande för honom, hvars hela skeppnad såg i hög grad medtagen ut.

"Det gör detsamma — hans nåd — det lutar mot slutet — en stund förr eller senare — hvad gör det? — Doktern har redan sagt det — jag läser det i hans minner — att intet mera kan hjälpa mig — men därför måste jag äfven — komma hit — jag måste — underrätta er om något. — Det hvilar bra tungt — på mitt hjerta — Men halt!" — Han reste sig fort, utsträckte handen och sköt en sista blick ur sitt matta öga: "Låt ej junkern gå! — Äfven han måste höra det." —

Den gamle friherren gick fram till dörren och ropade ut igenom densamma, att man skulle säga att han ej var hemma för hvem som helst, som ville tala med honom; der efter läste han dörren. — Mörk trädde Casimir tillbaka till den lemnade platsen. —

"Tala!" befallde friherren korsvärden.

Denne började: "Det är af ingen nytta, att berätta allt. — Det är ju bekant i hela trakten och ännu en bit längre, att jag hade en dotter — Rosi — den skönaste flicka — och hvilket sorgligt slut det tog med henne. — Innan det kom så långt — talade jag ock med er, hans nåd — men ni sade den gången: det vore faderns sak, han borde passa på sina barn. — Ja, du milda himmel, att passa på kärleken, det blir in-

gen färdig med. — Då sade ni också, att bonden icke hinner till kungens öra. — Detta insåg jag väl. — Men junkern hade lofvat min Rosi äktenskap — rätten var på min sida — men Gud lade sig emellan — min Rosi lade sig att dö. — Jag vakade vid hennes säng — äfvensom Claus Schilders dotter, Katharina. — Hon var min dotters vän. — Man bragte Rosi på kyrkgården — men så återstod barnet — den lilla varelsen, som icke fick omkomma. — Jag kunde hvarken vakta eller sköta det — kände dessutom en inre afsky för det lilla kräket — det saknade i alla fall modern, som jag så innerligen älskat. — Hvart skulle jag taga vägen med det? — Jag talade med Katharina, som är tystlåten i allt. — Vi funderade hit och dit — slutligen beslöts att anförtro barnet åt en qvinna, som jag kände, fem mil härifrån — och för hvilken saken äfven var välkommen — fattig, såsom denna qvinnan är, kunde saken vara af nytta — jag utsatte för barnet något visst i månaden. — Men längre fram gick det uselt med min rörelse. — Bönderna togo sina behof i andra byar. — Med mitt lynne såg det också illa ut — ty jag kunde icke glömma Rosi, som alltid hade gått mig tillhanda och som jag nu saknade öfverallt. — Jag är gammal, hans nåd — och då längtar man orimligt efter sina barn. — Som sagdt, händelsen förbryllade allt mer och mer mitt hufvud. — Härtill kom äfven, att mina fält under senare året ledo mycket af hagelskurar — nöden hemsökte mig — jag visste numera icke hvarifrån jag sjelf skulle taga mitt lifsupphälle — hus och gård voro pantsatta — qvinnan derborta i den andra byn jemrade sig också för barnet. — Mig var det alltid som om en knif ginge mig igenom hjertat och mitt sinne blef mycket bämndgirigt emot junkern. —

”Junkern och jag råkades ofta. Jag kände då allt mer och mer behof att tala med honom och föreålla honom det elände, som genom hans förvällande kommit öfver mig. Ty hans skuld var det, så sant Gud lefver — bönderna mente på, att jag varit högfärdig och med flit hållit med junkern och tillåtit hans umgänge med Rosi. — De kallade mig en usel karl och blefvo borta från min krog. — Nå, en dag hade jag ingen ro i mitt hus — qvinnan hade åter underrättat mig om sin nöd — mitt hat steg allt högre och högre tills jag började frukta för mig sjelf. — En vacker dag sprang jag bort från mitt hus och ut i skogen. — Jag kastade mig under ett träd på den lilla gräsplanen, hvarest ekarna och

bokarna stå. Det dröjde ej länge innan jag såg junkern komma med geväret på axeln och hunden efter sig. — Det lopp mig varmt öfver ryggen. Jag steg upp och gick honom med mössan i banden tillmöte. — ”God dag, herr junker!” sade jag. — ”God dag!” — ”Herr junker, jag har något att säga er!” — ”Nå, tala då, men fort! Det kommer snart att regna, och jag vill hem!” — Jag klagade nu min nöd för junkern och bad honom göra något för mig. — ”Är ni förryckt, korsvärd?” röt han. ”Min far håller mig så knappt, att jag med nöd får så mycket jag behöfver till krut för jagten; jag kan ej hjälpa er med något.” —

Jag trädde i vägen för honom: ”Men ni är tvungen att göra något!” — ”Tvungen, jag? Ni har säkert lust att komma på därhuset, gamle bedragare! Är det afgjort, att jag är far till Rosis barn? Flickorna här i landet springa från den ene till den andre.” —

Blodet steg mig till hufvudet, jag fattade junkern vid rockskörtet, höll honom tillbaka och sade: ”Herr junker, min dotter hvilar i grafven, hon kan endast försvara sig inför Gud; men jag tåler ej att hon skymfas af någon och aldrinast af den skurk, som laggt henne i grafven.” —

Junkern slog mig — herre, jag hade ännu aldrig fått något slag. Förtviflan och raseri gäfvog mig jättestyra — jag ryckte geväret från junkerns axel, trädde flera steg tillbaka — han föll, träffad af kulor, till marken. — Hunden, som hittills förhållit sig stilla, sprang nu rasande på mig och fattade tag i min strupa — förskräckelsen öfver det passerade förlamade mig så, att jag tåligt skulle hafva låtit mördas mig. — I det samma kom Claus Schilder denna väg, han såg den fara som hotade mig och ryckte med kraftig hand hunden från mitt bröst. Besten vände sig nu emot honom. — Claus slog ihjel honom med en tjock gren, som han hade i handen. — Först nu fick han se junkern på marken. — Jag berättade allt, huru det tillgätt. Han sade ej annat än: ”Stackars mau!” — derefter lofvade han med en ed att tåla med saken, och det gjorde han sjelfmant. — Sedan nu en stund förflutit och jag ville gå min väg, sade han: ”Men junkern vilja vi dock icke låta ligga här; han står väl till att hjälpa, vi skola bringa honom fram på vägen, hvarest flera människor hafva sin gång.” — Detta skedde nu äfven, och vi skiljdes åt. — Nu föll det mig in, att vi icke hade tagit upp geväret, jag hemtar det och vill lägga det vid sidan af junkern, men då jag kommer tillbaka, ser jag redan tvenne skogvaktare,

som lägga den sårade på en bår af grangrenar och bära honom bort. — Jag gömde mig och väntade — ovädret hade emellertid brutit löst, men jag vågade dock icke träda fram, innan det blifvit natt. Geväret ville jag icke hafva i huset och bar det därför in i klosterruinen.” —

Den svarta korsvärden hade slutat. På de närvarande var intrycket olika. Claus Schilder förblef lugn och var blott bekymrad för det som komma skulle; men Katharina var full af glädje, hennes ögon lyste och blickade åt fadern, som om hon ville säga: ”Jag visste väl, att du var oskyldig och dessutom den ädlaste människa!” — Den gamle friherren genomvandrade rummet med stora steg och sade för sig sjelf: ”Så hämnar sig föräldrarnas apkarlek, när man är alltför öfverseende och låter sönerna förvillas. Det är ingen uppfostran, om den icke bevakas och man icke behåller öppna ögon för de gryende felen och böjelserna.” —

Derefter trädde han fram till Casimir och frågade med kallt allvar: ”Förhåller det sig så, som korsvärden berättat?” —

”Ja!” svarade junkern, krossad af ögonblickets vikt. —

Gå då fram till den gamle mannen, hvars dotter du vanhedrade, tag hans hand och bed honom om förlåtelse!”

Med skygg blick forskade Casimir i sin faders ansigte; hans trots var bruten, han tänkte blott på en mildring i den hårde lott, som förut förkunnats honom. Det var en förödmjukelse, som han icke trodde sig kunna bära om han än på det uttalade sättet skulde blifva soldat. — Friherrens ansigte uttryckte ett jernfast beslut; långsamt steg Casimir fram till korsvärden, tog hans hand och framstammade några ord. —

”Högt och tydligt!” befallde faderns stämma.

”Korsvärd, kan ni förlåta mig?” — Han lyftade ej upp sin blick; han förmäddes det ej.

”Om Gud kan det, junker, jag förlåter er!” —

”Nu till de två andra!” befallde fadern.

Junkern vände sig till Katharina och den gamle Claus: ”Jag gjorde er orätt, tillgifven mig!” sade han på sin faders befallning.

Katharina svarade icke; den gamle Claus skakade hans hand och svarade: ”Junker, af fullt hjerta önskar jag, att detta svåra ögonblick aldrig må gå ur ert minne. Tänk på Gud och er fader, ni är ung, eder framtid kan ännu blifva lycklig!”

”Gud gifve det!” sade den gamle friherren, i det han trädde emellan. ”Claus och er, korsvärd, beder jag, att I måsten låta saken förfalla. Min stam är murken, Casi-

mir, min ende son, det blefve min död, om jag såge den offentliga skymfen vidhäfta mitt hus. Ären I belättna med mitt uppförande och den försäkran, att I hafven handlat hederligt, ja hederligare, än jag och min son?" —

"Vi äro nöjda," sade de begge männen, och Claus tillade: "Förödmjuka oss ej ännu mera, hans nåd. Vi erhålla mer, än vi väntade; vi ansågo er för öfvermodig mot de lägre, men ni är rättvis."

"När en hård erfarenhet lärar det," svarade friherren med kraft. Det vore bättre, om sådant icke hade behöfts och jag icke haft mitt öra öppet blott för min son. — Emellertid stannar det vid min dom; Casimir reser i denna timma till Berlin. Gud bättre dig, så återfinner du äfven ett fadershjärta. Dig, Claus, skänker jag huset vid stranden och om det behöfver någon reparation, så vill jag bekosta den, eller om så påfordras, låta helt och hållet ombygga det. Jag skall sjelf se efter! — Men hvad skall jag göra för dig, korsvärd? Din Rosi kan jag icke skaffa dig tillbaka. Kan det deremot vara dig någon lättnad, så är hädan-efter krogsträttigheten din egendom och du är fri från någon afgift till godset. Kanske har du släktingar, som kunna draga nytta deraf. Hus och gård lemnar jag dig skuldfrä."

"Låt det då tillfalla Rosis barn, hans nåd," svarade korsvärden: "med mig är det snart slut."

Friherren gaf sitt bifall, tryckte hvars och ens hand och affärdade dem med bönen om, att tiga med det dem emellan passerade. Detta lofvade de honom att samvetsgrannt uppfylla.

Många dagar hade förflutit sedan denna händelse. Vintern hade inbrulit, och denna gången med obeveklig stränghet. Skogen stod öde, stora snömassor betäckte marken och trädens grenar, hvilka orörliga tycktes stelnade af frost. Vid hafvets strand bildade sig en tjock iskorpa, som med hvarje dag tilltog och allt mer och mer utvigade sig.

Med hyddan vid stranden hade en betydlig förändring försiggått; allt såg nu mera snyggt och välmående ut. En dag hade friherren, enligt sitt löfte, kommit hitner från slottet och alldenstund den hederlige veteranens fattigdom nästan bragte honom att fasa, så måste, så mycket den framryckta årstiden det medgaf, hastigt mycket repareras och husgerädet förbättras. Till våren skulle här ett helt och hållet nytt hus uppföras; emellertid hade fensterrutorna af papper måst gifva vika för dylika af verkligt glas, golfvet hade blifvit onlagdt, de

terftliga borden och stolarne utbytte mot rätt vackra. —

Men friden bodde ej i detta hus. — Val hade en fullkomlig försoning egt rum emellan far och dotter, men det ungick icke den förre, att Katharina blef allt mer och mer tyst, att något tungt tryckte hennes hjerta. Han träffade henne ofta, huru hon satt i en vrå af rummet och gret bitterligen. Hon aftog äfven synbarligen, hennes ansigtsdrag föllo in och ögat förlorade sin glans. Hon sade intet till sin fader, ty hon insåg väl, att han icke kunde hjälpa henne; men ganska ledsen blef han, och hans pipa, hans käraste vederqvickelse, ville alls icke samka honom. Han tänkte väl då och då på målaren, och det förekom honom, som om det alls icke kunde förblifva på detta sätt, hvarigenom han kunde förlora det käraste han egde i världen; om hon också hade felat, tyckte han att Rudolf en vacker dag borde träda in och bjuda handen till försoning. — Men den ena dagen förlöt efter den andra och det kom ingen målare, till ock med erhöill man icke den ringaste underrättelse om honom. — I sin bedröfvelse gick då den gamle gråskallen till och med upp på slottet till friherren, som nu alltid mottog honom mycket vänligt, bød honom äfven ett glas vin; men här hörde han icke heller något om Rudolf, änskönt friherrens son ofta, så som fadern befallt det, skref hem från hufvudstaden. —

Således nalkades våren. Sångfåglarne kommo åter tillbaka, qvittrade och flögo lustigt omkring i skogen, som nu äfven skakade alla sina grenar och begärde ny prydnad; hafvet sönderbröt brakande isen, reste sig ur sin boja och sjöng i brusande ackorder ånyo sin vårsång. Gräs och blommor sprungo nyfikna fram ur jorden; de kunde ej vänta till den lämpliga tiden och glömdes helt och hållet att ännu mången storm lurade tillintetgörande på dem — himmelen klarnade, de mörka molnen försvunno mer och mer, solen myste varmt och för hvarje dag varmare ned — öfverallt visade sig lif, gladt, brokigt vårlif.

Den gamle Claus mente nu, att den undergörande kraften, våren, äfven borde lindra hans barns lidande och hjälpa henne, alldenstund den dock hjälpte hela naturen på benen; men häraf visade sig intet spår på Katharina, hon blef tvärtom för hvarje dag blekare och blekare. —

En Söndag kom hon tillbaka från kyrkan; fadern hade på grund af ett illamående stannat hemma. Hon såg mycket sedigt och fundersamt framför sig, men ingen hade i

den unga flickan kunnat igenkänna den på tio miles omkrets mest blomstrande flickan, så mycket hade hon på en vinter förändrat sig. —

"Far," sade hon till den gamle Claus, som vid hennes anblick knappt kunde återbålla tårarne och bortlade bedröfvad pipan. "Far, jag måste bort härifrån, och det ännu i dag. Se, jag var i kyrkan; presten predikade mycket vackert. Jag hörde uppmärksamt på honom. Hans tal gick hufvudsakligen ut på, att om man hade gjort någon orätt, så skulle man bedja denne om tillgift; det är kristligt, och den som försammar detta, har i sin dödsstund en ännu bittrare kamp att uthärda. — Nu far, kan jag väl säga dig, att det redan länge gått omkring i mitt hufvud, att jag har felat emot Rudolf. Detta gifver mig ingen ro hvarken dag eller natt och jag längtar mig till döds efter honom. Han har älskat mig så troget, han skall numera icke förbrå mig något, när jag tillstår, huru jag felat emot honom, till och med om han valt en annan för sitt hjerta. Far, änskönt denna tanka sön dersluter mitt hierta — så skall jag dock blifva lugn, när jag får sagt honom allt det, som nu ängslar mig så kvalfullt. Jag älskar honom osägligt, jag kan omöjligt med ord förklara huru mycket, nu mer än den gången, då jag så svårt förolämpade honom. Banna mig, far, jag vet väl jag förtjenar det, men låt mig draga bort på åtta dagar, då kommer jag tillbaka — jag måste se Rudolf!"

Det var första gången hon talade om Rudolf och afstöjde orsaken till sitt djupa bekymmer. Den gamle soldaten grät, men blygdes ej för dessa tårar, drog sitt barn till sitt bröst, lade handen på hennes hufvud och sade: "Jag vill vänta på dig i åtta dagar, gå till Rudolf. Det är ingen skam, att du gör det, och kanske kan det ännu taga ett godt slut. Så kan det ej längre fortvara, du dör annars af hjertesorg emellan mina händer."

Katharina, eljest så stilla och tystlåten, visste knappt huru hon skulle bära sig åt af glädje, hon tryckte sin fader åter och åter till sitt bröst och slösade så många ömheter på det gamla gråskägget, att det nästan blef honom för mycket. Med våld ryckte han sig lös ifrån henne och sade: "Nu fort till förberedelserna!"

(Forts.)

